

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119410724
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6119410724.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, proti žalovanému: X. H., nar. XX.XX.XXXX, I. č. XXX, zastúpený: JUDr. Vladimír Haládk, advokát, so sídlom Clementisove sady 1616, 924 01 Galanta, o zaplatenie 1.170,86 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného vo výrokoch I. a III. rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 10. mája 2021, č.k. 18Csp/8/2020-208, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I. a III. ruší a vec mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 1.033,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.033,64 eur od 24.08.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom II. vo zvyšnej časti nákladov vo výške 137,22 eur žalobu zamietol a výrokom III. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 76 %.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 415 a § 517 ods. 1 zák. č. 40/1960 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ust. § 82 ods. 1 písm. d), § 82 ods. 2 a 3 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike, ust. § 15 ods. 6 písm. d) a § 19 ods. 1 zák. č. 142/2000 Z. z. o metrológii, ust. § 1 ods. 1 písm. a) a § 1 ods. 3, 4, 9 a 14 vyhl. č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a ust. § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z.. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci mal súd prvej inštancie za preukázané, že na odbernom mieste došlo podľa zápisu zo dňa 23.05.2018 zamestnancami žalobcu k výmene meradla umiestneného na fasáde rodinného domu žalovaného v uzamknutej skrinke visiacim zámkom. Počas výmeny bol prítomný odberateľ osobne, spotrebiče boli sprístupnené. V časti zápisu: prerušenie distribúcie a iné opatrenia je zaškrtnuté o.i. „Meradlo v zapečatenej krabici odoslané na expertízu podľa § 82 zák. č. 251/2012 Z. z. z dôvodu podozrenia na porušenie / Nesúlad over. / zabezpečenie značiek.“. V čase demontáže bol zistený stav počítadla 31.426 m3.

4. Podľa záverov znaleckého posudku č. 560/PL-2018 vypracovaného znalcom Ing. Petrom Leškom dňa 06.08.2018, vo veci potvrdenia neoprávneného odberu plynu vyplýva, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelusťami plombovacích klieští, znalec zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Na základe optického skúmania znalec potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelusťami toho istého nástroja. Znaky nachádzajúce sa na sporných odtlačkoch boli pravdepodobne

vytvorené nekvalitne vyhotovenými kópiami čelustí plombovacích klieští napr. do termoplastu a pod. a nejedná sa o poškodenie čelustí, ako ani o určité odchýlky spôsobené použitou kovoryteckou metódou (ručne). Na základe zistených skutočností môže znalec s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Znalec pri svojom výsluchu doplnil, že pri skúmaní odtlačkov použil optickú metódu (mikroskop). Porovnával špecifické znaky mechanoskopických stôp nachádzajúcich sa na plombe, ktorá bola osadená na predmetnom plynomeri a špecifických znakov mechanoskopických stôp nachádzajúcich sa na kontrolných odtlačkoch. Demontáž plomby z plynomeru bola vykonaná tak, že znalec plombu predelil cez jej driek tak, aby nedošlo k poškodeniu mechanoskopických stôp nachádzajúcich sa na hornej a spodnej časti plomby. Na spodnej plombe sa nachádzali špecifické znaky, ktoré sú charakteristické pre odtlačky čelustí plombovacích klieští, ktoré boli vytvorené do termoplastu. Rozdiely sú zrejmé z obrázkov v znaleckom posudku, kde je zjavný rozdiel v tom, že znaky sú bez ostrých hrán. Pravdepodobnosť blížiacu sa istote znalec uvádza z dôvodu, že nebol prítomný pri demontáži plomby. Na základe zistených skutočností je presvedčený o tom, že plomba bola vymenená a znaky neboli orazené legálnym razom na 99,9 %. Znalec používa jeden odtlačok pre všetky prípady. V tomto konkrétnom prípade mal k dispozícii len jeden kontrolný odtlačok. Na otázku, či je možné, že sporný odtlačok by bol zhodný s niektorým zo štyroch originálnych klieští, s tými, ktoré nemal pri skúmaní k dispozícii, znalec uviedol, že je presvedčený o tom, že to bolo vytvorené nie originálnymi razníkmi, ale metódou, o ktorej sa dozvedel v roku 2013. Tá spočíva v tom, že nahriatím termoplastu a jeho zatlačením do originálnej plomby vznikne kópia originálnej plomby, ktorá však vzhľadom na teplotu termoplastu vykazuje nezgodné znaky, čo sa týka ostrosti hrán stavby povrchu, v niektorých prípadoch aj ohraničenia a bubliniek.

5. Súd nepovažoval za relevantnú argumentáciu žalovaného, že znalec nemal k dispozícii kontrolné odtlačky všetkých štyroch kusov klieští používaných v rozhodnom období a nie je preto možné vylúčiť, že sporné odtlačky plomby sa zhodovali s niektorým z ostatných troch kusov. V nadväznosti na argumentáciu žalovaného súd prvej inštancie poukázal na závery znalca. Súd ďalej považoval za nepodloženú špekuláciu vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného o účelovom a zisťovacom konaní žalobcu, ktorý "má mať mechanizmus kontroly nastavený, ako dobrý stroj na zarábanie peňazí", a znalca "ktorý má pre žalobcu produkovať znalecké posudky ako na bežiacom páse". Právny zástupca žalovaného vyslovil pochybnosti o postupe znalca pri vypracovaní znaleckého posudku, či postupe zamestnancov žalobcu pri demontáži meradiel, avšak na sponchybenie tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov žiadne dôkazy nenavrhol, preto súd na jeho vyjadrenia neprihliadal. Žalovaný podpísal zápis o vykonaní kontroly z 23.05.2018, v ktorom je uvedené, že došlo k výmene meradla umiestneného na fasáde rodinného domu v uzamknutej skrinke visiaticim zámkom. Dodatočné tvrdenia, že zámok bol prerezaný, a teda nefunkčný, žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal. Súd prvej inštancie skonštatoval, že ani táto skutočnosť by žalovaného nezbavila objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu v súvislosti s porušením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii.

6. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že pri použití vzorca uvedeného v §1 ods. 3 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. bolo množstvo neoprávnene odobratého plynu na odbernom mieste Váhovce 513 stanovené na 2.492,120 m³. V zmysle § 1 ods. 1 písm. a) vyhl. sa potom škoda spôsobená neoprávneným odberom plynu vypočítala ako súčin množstva neoprávnene odobratého plynu a jedenaplnásobku referenčnej ceny plynu platnej v mesiaci zistenia neoprávneného odberu plynu, zverejnenej na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej siete, t.j. 0,03620 Eur. Cena neoprávneného odberu tak predstavuje 968,27 Eur. Nakoľko žalobcom realizovaný výpočet zodpovedal úprave uvedenej vo vykonávacom predpise, v rozsahu nároku na náhradu škody v podobe ceny neoprávnene odobratého plynu bol nárok dôvodný v celom rozsahu. Súd mal za preukázané, že žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie vzniknutej škody vyúčtovaním z 09.08.2018, v ktorom stanovil lehotu splatnosti na 23.08.2018. Nakoľko žalovaný žalobcovi vzniknutú škodu v lehote splatnosti nezaplatil, súd žalobcovi priznal popri priznanej výške škody 968,27 Eur a nákladoch vo výške 65,37 aj nárok na úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.033,64 Eur od 24.8.2018 (t.j. odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na vydanie náhrady škody stanovenej žalobcom) do zaplatenia.

7. Pokiaľ išlo o uplatnené náklady, ktoré žalobcovi v súvislosti s neoprávneným odberom plynu mali vzniknúť a ktoré vyčíslil na 202,59 Eur, súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie zdokumentovaných nákladov na vypracovanie posudku na meradlo vo výške 35,- Eur, vynaloženie ktorých žalobca doložil

vyúčtovaním znalečného. Pokiaľ išlo o ostatné náklady, a to náklady na zaistenie neoprávneného odberu vo výške 137,22 Eur, náklady na overenie plynomerov vo výške 12,44 Eur a opravu plynomerov vo výške 17,93 Eur, žalobca v súvislosti s ich uplatnením doložil časť Cenníka externých služieb SPP-distribúcia, a. s.. Žalovaný vznik a oprávnenosť týchto nákladov spochybnil predovšetkým v súvislosti s tým, že si ich žalobca uplatnil dvakrát v plnej výške pre dva prípady neoprávneného odberu, hoci mali vzniknúť na rovnakom mieste v rovnakom čase a pri činnosti toho istého zamestnanca. Bez bližšej špecifikácie a zdokladovania týchto nákladov bolo potom nutné prihladať na vyjadrenie žalovaného, ktorý ich rozporoval, ako na účinnú obranu.

8. Voči rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to proti výroku I. a III. rozhodnutia. Dôvodom odvolania je, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietla, alebo aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

9. Odvolanie odôvodnil tým, že došlo k mechanickej aplikácii objektívnej zodpovednosti žalovaného. Kontrolóri žalobcu nekontrolujú odpočty na plynometroch, ich pracovnou náplňou je kontrola neoprávnených odberov plynu. Dňa 23.5.2018 prišiel kontrolór žalobcu S. G. na náhodnú kontrolu k žalovanému. V aute mal pripravené nové papierové krabice, pásky, pečiatku, fotoaparát, plynometry na výmenu, proste všetko na usvedčenie prípadného páchatela neoprávneného odberu. Skriňa žalovaného s dvomi plynormermi bola zavretá visiacim zámkom, čo kontrolór v zápise vyslovene uviedol aj s výkričníkom, teda zdôraznil túto skutočnosť. Zrejme z dôvodu, že žalovaný sa nebude vedieť brániť, že plomby mu poškodila tretia osoba. Zámok však bol prerezaný a teda nefunkčný, čo na fotografii nie je vidieť, ale kontrolór to musel zistiť pri otvárani skriny. V zápise o vykonanej kontrole to neuviedol a pri svojej svedeckej výpovedi dňa 10.09.2020 si to nepamätal. V zápise v odseku prerušenie distribúcie a iné opatrenia je zaškrtnuté, že meradlo v zapečatenej krabici odoslanej na expertízu z dôvodu podozrenia na prerušenie / nesúlad over. zabezpečenie značiek. Tento text je predtlačený malými písmenami, zrejme aby si ho nikto nevšimol, čo je aj prípad žalovaného. V nasledujúcom odseku zistené skutočnosti na odbornom mieste, kde sa text dopĺňa a kde by si to žalovaný určite všimol, nie je uvedené nič o podozrení nesúladu plomb ani o prerezaní zámku. Sám kontrolór S. G. povedal žalovanému, že mení plynometry, lebo sú už staré a vôbec sa mu nezmenil o svojom podozrení. Žalovaný odišiel do svojej prevádzky vykonávať prácu a keď sa vrátil, plynometry už boli vymenené a demontované plynometry boli už zabalené v prelepených krabiciach. Pokiaľ by žalovaný mal vedomosť o podozrení kontrolóra žalobcu, určite by od neho neodišiel a svoj nesúhlas by vyjadril v zápise o vykonanej kontrole. Kontrolór ho zámerne uviedol do omylu a neinformoval ho o skutočnom dôvode výmeny plynomerov.

10. Pokiaľ ide o znalecký posudok, odvolateľ zdôraznil, že znalec vo svojich záveroch vyslovil iba predpoklad porušenia plomby. Kontrolné odtlačky si nevytvoril sám znalec z konkrétnych klieští, tieto odtlačky ako porovnávací dôkaz dal znalcovi sám žalobca ešte v roku 2012 a ide o kontrolné odtlačky iba jedných plombovacích klieští zo štyroch existujúcich klieští. Ďalšie tri kusy klieští mohli mať odlišné kontrolné odtlačky, zhodné s porovnávanými odtlačkami. Výpoveď znalca na pojednávaní dňa 10.9.2020 o vytvorení sporného odtlačku nie originálnymi razníkmi, ale kópiou vytvorenou nahriatím termoplastu nie je ničím preukázaná a preto nemôže byť dôkazom proti žalovanému. Poukázal ďalej na možnosť zaujatosti znalca, ktorého v podstate žalobca živí, keďže asi 95 % jeho posudkov vykonáva pre žalobcu. Žalovaný trvá na tom, že tzv. sporné odtlačky na plynometry sú zhodné s kontrolnými odtlačkami, resp. nie je vylúčené a nebolo preukázané, že by sa mohli zhodovať s kontrolnými odtlačkami ďalších plombovacích klieští. Údajné poškodenie plomb samo o sebe nemohlo spôsobiť neoprávnený odber. Žalovaný za odobratý plyn vždy riadne zaplatil a nemal žiadny dôvod, ani motív, sfalšovať plomby na plynometry. Aj objektívna zodpovednosť by mala mať svoje hranice a nemala by viesť k takémuto očividne nelogickému a nespravodlivému rozhodnutiu.

11. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal rozsudok súdu

prvej inštancie v napadnutých výrokoch v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) a vec mu v napadnutej časti vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

13. Súd prvej inštancie napadnutým výrokom I. zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 1.033,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.033,64 eur od 24.08.2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom III. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 76 %. S poukazom na rozsah a dôvody odvolania žalovaného je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil, pričom odvolateľ súdu prvej inštancie vyčíta, že sa nedôsledne zaoberal jeho námietkami voči znaleckému posudku a náležite v napadnutom rozsahu neodôvodnil prečo závery znalca vyhodnotil ako preukazujúce nárok žalobcu.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

16. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

17. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

18. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

19. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Nepostačuje uviesť iba všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých boli tieto skutkové zistenia vyvedené. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

20. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

21. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Leška č. 560/PL-2018, z ktorého vyplynulo, že účelom znaleckého posudku bolo: potvrdenie neoprávneného odberu plynu podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zák. o energetike. Zadávatel' posudku predložil znalcom okrem žiadosti o posudok meradlo - plynomer č. 6469575 a kontrolné odtlačky plombovacích klieští s označením "08 - M41". Znalec vyhotovil obrázky č. 6 a 7, ktoré zachytávajú pohľady na označenia nachádzajúce sa na hornej a spodnej časti plomby. Sporné odtlačky porovnal znalec s kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré prevzal od žalobcu, a na ktorých sa nachádza označenie "08 - M41". Podľa vyjadrenia spoločnosti Elster s.r.o. sa jedná o jednu sadu odtlačkov čelustí plombovacích klieští z pôvodne štyroch používaných v roku 2008. Podľa ďalšieho vyjadrenia spoločnosti Elster s.r.o. boli razníky M41 vyrábané kovoryteckou metódou (ručne), čo mohlo spôsobovať určité odchýlky medzi jednotlivými odtlačkami razníkov. Obrázky (fotografie) č. 8, 9, 10 a 11 zachytávajú pohľady porovnanie tvaru a rozmerov znakov sporných odtlačkov (obrázky naľavo) a kontrolných odtlačkov (obrázky napravo). V posudkovej časti znalec uviedol, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelusťami plombovacích klieští zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú neznhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov (viď obrázky 8,9,10 a 11). Na základe optického skúmania môže potvrdiť, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelusťami toho istého nástroja. Znak nachádzajúce sa na sporných odtlačkoch boli pravdepodobne vytvorené nekvalitne vyhotovenými kópiami čelustí plombovacích klieští napr. do termoplastu a pod. a nejedná sa o poškodenie čelustí ako ani o určité odchýlky spôsobené použitou kovoryteckou metódou (ručne). Na otázku, či bol overovací a zabezpečovací znak označený nástrojom na to určeným, znalec uviedol, že na základe optického skúmania môže potvrdiť, že sporné odtlačky plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelusťami toho istého nástroja. Na otázku či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, znalec odpovedal, že na základe zistených skutočností môže s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Na otázku či sa zhoduje odtlačok na spornej a odtlačok na kontrolnej overovacej / zabezpečovacej značke, znalec bez ďalšieho vysvetlenia uviedol len to, že zistil tvarovú a rozmerovú neznhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov.

22. Žalovaný počas konania pred súdom prvej inštancie namietal predložený znalecký posudok v tom smere, že znalec nemal k dispozícii kontrolné odtlačky všetkých štyroch kusov plombovacích klieští a jeho závery nepreukazujú, že by sa žalovaný dopustil manipulácie s plombou. Znalec bol v konaní pred súdom inštancie vypočutý, pričom uviedol, že použil optickú metódu (mikroskop). Porovnával špecifické znaky mechanoskopických stôp nachádzajúcich sa na plombe, ktorá bola osadená na predmetnom plynomeri a špecifických znakov mechanoskopických stôp nachádzajúcich sa na kontrolných odtlačkoch. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalovaného, ktoré boli súčasťou jeho procesnej obrany v rozsudku vysporiadal tak, že argumentáciu žalovaného nepovažoval za relevantnú a poukázal na závery znalca.

23. Žalovaný ďalej v odvolaní namietal, že znalec vo svojich záveroch vyslovil iba predpoklad porušenia plomby. Kontrolné odtlačky si nevytvoril sám znalec z konkrétnych klieští, tieto odtlačky ako porovnávací dôkaz dal znalcom sám žalobca ešte v roku 2012 a ide o kontrolné odtlačky iba jedných plombovacích klieští zo štyroch existujúcich klieští. Ďalšie tri kusy klieští mohli mať odlišné kontrolné odtlačky, zhodné s porovnávanými odtlačkami. Výpoveď znalca na pojednávaní dňa 10.09.2020 o vytvorení sporného odtlačku nie originálnymi razníkmi, ale kópiou vytvorenou nahriatím termoplastu nie je ničím preukázaná a preto nemôže byť dôkazom proti žalovanému.

24. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku nedostatočne vysporiadal s argumentami žalovaného spočívajúcimi v námietkach voči znaleckému posudku č. 560/PL-2018, keď v napadnutom rozsudku vo vzťahu k argumentácii žalovaného uviedol len to, že ju nepovažuje za relevantnú a bez adekvátneho vysvetlenia len poukázal

na závery znaleckého posudku. Ďalej súd prvej inštancie nedostatočne až nezrozumiteľne odôvodnil napadnutý rozsudok v podstatných otázkach (splnenie predpokladov vzniku škody neoprávneným odberom plynu), od zodpovedania ktorých záviselo správne rozhodnutie veci.

25. Podľa § 207 ods. 1 CSP, ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanoví viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

26. Podľa § 209 CSP, súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd (ods. 1). Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca (ods. 2).

27. Podľa § 17 ods. 4 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej aj len ZoZTP), písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje: a) titulnú stranu, b) úvod, c) posudok, d) záver, e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, f) znaleckú doložku. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia, titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca a zadávateľa, číslo spisu alebo objednávky, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku, stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania, počet strán a vyhotovení znaleckého posudku. Úvod obsahuje úlohu, účel a predmet znaleckého skúmania a výpočet podkladov, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na základe ktorého sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Podklady, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, nemusia byť prílohou znaleckého posudku, ak sú verejne prístupné alebo ak sú súčasťou spisového materiálu; v takom prípade znalec odkáže na zdroj spôsobom, aby nebol zameniteľný. Rozsiahle podklady možno uložiť na prenosný nosič dát, ktorý je súčasťou znaleckého posudku; to neplatí pre znalecký posudok podaný v elektronickej podobe.

28. V prípade znaleckých posudkov, vrátane súkromného, podľa § 209 ods. 2 CSP, súd nemôže hodnotiť odborné závery týchto posudkov z hľadiska ich správnosti, ale hodnotí len presvedčivosť posudku pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi.

29. Pravidlá hodnotenia dôkazov sa spravujú teóriou voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Znalecký posudok súd hodnotí komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadávania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd teda nemôže nekriticky preberať závery znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, privilegovalo by to znalecký posudok a prenášalo zodpovednosť za správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je neakceptovateľné.

30. Znalec prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa ale v znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby adresáti znaleckého posudku mohli závery zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé z akých zistení vychádzal, akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel k záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore, čo v danom prípade nebolo sporné) a posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 ZoZTP. Z materiálneho hľadiska skúma obsah znaleckého posudku včítane obsahu jeho záveru. Pri obsahu znaleckého posudku je rozhodujúce, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené alebo vybral len

tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logický, je prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihliadal.

31. Súd prvej inštancie však dostatočne nepreskúmal predmetný znalecký posudok, či spĺňa požiadavky podľa § 17 ZoZTP. Žalovaný namietal postup zamestnancov žalovaného, ako aj samotného znalca, pričom spochybnil že závery znalca odzrkadľujú skutočnosť, že došlo k neoprávnenej manipulácii s plombou. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku opomenul vysporiadať s tým, akým spôsobom znalec postupoval pri demontáži plomby, pričom jeho postup nebol nijako vysvetlený a ani fotografiami zdokumentovaný, znalec sa obmedzil iba na konštatovanie „plombu som pri demontáži poškodil“. Zo znaleckého posudku nebolo možné možné vyvodiť, v čom spočívalo poškodenie plomby a či uvedené poškodenie (predelenie plomby) nezasiahlo do mechanoskopických stôp. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie iba nekriticky prevzal strohé závery znalca bez toho, aby obsahovali logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal. Z odôvodnenia rozsudku nevyplýva ktoré konkrétne mechanoskopické stopy (ktorých nezhodu znalec údajne zistil, avšak nijako nešpecifikoval, nezdokumentoval a nevysvetlil ani pri svojom doplňujúcom výsluchu), súd považoval za nezhodné s tými, ktoré na nachádzali na kontrolnom odtlačku.

32. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysvetlil, prečo považoval závery znalca o neoprávnenej manipulácii s plombou za jednoznačné, hoci tieto boli žalovaným spochybnené. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že znalec vyhotovil obrázky č. 6 a 7, ktoré zachytávajú pohľady na označenia nachádzajúce sa na hornej a spodnej časti plomby. Okrem uvedenia označenia "08 - M41" znalec fotografie nijako nepopísal, nepoukázal na to, ktoré časti označení podrobil svojmu skúmaniu, ani ktoré časti označení plomby považoval za špecifické znaky odtlačkov na účely porovnania s kontrolnými odtlačkami. Žalovaný namietal, že z obsahu a fotografií znaleckého posudku nie je možné vyvodiť spôsob, akým znalec dospel k svojim záverom. Tu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa s uvedenou námietkou nevysporiadal v nadväznosti na doplňujúci výsluch znalca, kde znalec na otázku, či vie špecifikovať rozdiely v odtlačkoch, ktoré porovnával, uviedol len to, že na spodnej plombe sa nachádzajú špecifické znaky, ktoré sú charakteristické pre odtlačky čelustí plombovacích klieští, ktoré boli vytvorené do termoplastu. Je nepochybné, že znalec ani pri svojom doplňujúcom výsluchu predmetné „špecifické znaky“ nijako necharakterizoval a nešpecifikoval, ani neopísal v čom spočívala rozdielnosť odtlačkov vytvorených pomocou termoplastu. Závery súdu prvej inštancie, ktorý len odkázal na závery znalca o nezhode sporného a kontrolného odtlačku tak nie sú preskúmateľné, keď nie je možné vyvodiť, z akých zistení súd prvej inštancie vychádzal a v čom považoval námietky spočívajúce v procesnej obrane žalovaného za vyvrátené.

33. Aj námietka žalovaného spočívajúca v tom, že znalec neporovnal sporný odtlačok s ostatnými kontrolnými odtlačkami (4 ks používaných v r. 2008), s ktorými sa mohol sporný odtlačok zhodovať, ostala v odôvodnení napadnutého rozsudku nezodpovedaná. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že sporné odtlačky porovnal znalec s jedným kontrolným odtlačkom plombovacích klieští, ktoré prevzal od žalobcu, a na ktorých sa nachádza označenie "08 - M41". Podľa vyjadrenia spoločnosti Elster, s. r. o. sa jedná o jednu sadu odtlačkov čelustí plombovacích klieští z pôvodne štyroch používaných v roku 2008. Pri výsluchu znalec potvrdil, že pôvodné štyri razníky boli zošrotované. Kontrolný odtlačok si nevyhotovil sám, ale dostal ho ako hotový kontrolný odtlačok na stretnutí v roku 2012 od spoločnosti Elster. Je urobený do olovenej nitovej plomby. Odvolaciemu súdu neprináleží hodnotiť dostatočnosť porovnávacieho materiálu, avšak nie je možné prehliadnuť, že znalec vo svojom posudku kontrolný odtlačok nijako nepopísal, neuviedol ani len materiál, z ktorého je vyrobený a nepopísal ani mechanoskopické stopy, ktoré pri porovnávaní považoval za relevantné. V posudku znalec konštatuje, že podľa ďalšieho vyjadrenia spoločnosti Elster, s. r. o. boli razníky M41 vyrábané kovoryteckou metódou (ručne), čo mohlo spôsobovať určité odchýlky medzi jednotlivými odtlačkami razníkov. Opäť, spomínané odchýlky znalec nijako neopísal a neuviedol, či uvedená odchýlka nemohla spôsobiť tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov odtlačkov. Navyše, ak znalec konštatuje, že sporné odtlačky „boli pravdepodobne vytvorené nekvalitne vyhotovenými kópiami čelustí plombovacích klieští napr. do termoplastu“ je nutné zdôrazniť, že v posudku absentoval akýkoľvek popis rozdielnosti odtlačku urobeného do olovenej nitovej plomby (kontrolný odtlačok) a odtlačku vyrobeného pomocou termoplastu (sporný odtlačok). Tieto závažné nedostatky znaleckého posudku však v odôvodnení rozsudku prvej inštancie ostali nepovšimnuté, pričom v odôvodnení rozhodnutia nebolo logicky kompaktným spôsobom

vysvetlené, k akým skutkovým zisteniam súd prvej inštancie dospel (por. aj závery odvolacieho súdu v rozsudkoch sp. zn.: 24CoCsp/4/2022 a 9Co/35/2020).

34. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (a zároveň nesprávnym právnym posúdením veci) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na to, že súd prvej inštancie rozhodnutie fakticky v relevantných záveroch neodôvodnil právne ani vecne, nie je dobre možné tento nedostatok napraviť až v druhoінштанčnom konaní pred odvolacím súdom. V dôsledku toho odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku I. a súvisiacom výroku III. o trovách konania, podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

35. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť o zostávajúcom nároku žalobcu, pričom je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP). Je potrebné dôsledne pristúpiť k posúdeniu skutkových tvrdení strán a nimi navrhnutých dôkazov najmä so zameraním na preukázanie existencie základného predpokladu objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, ako aj žalobcom tvrdenú skutočnosť, že žalovaný v rozhodnom období odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Tu odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody podľa § 82 ods. 1 písm. d) v spojení s ods. 2 zák. o energetike, ktoré je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ust. § 420 Občianskeho zákonníka, nie je potrebné preukazovať a zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, pričom ale musia byť splnené a preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu, teda protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb ako aj existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom škody. Ďalej bude potrebné dôsledne sa vysporiadať sa s argumentáciou žalovaného. Výsledky vykonaného dokazovania je nevyhnutné vyhodnotiť v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP, a to najmä so sústredením sa na sporné otázky, tieto posúdiť z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a potom vo veci znova rozhodnúť. Rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

36. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

37. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).